

๗๑ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาความหลากหลายของห่วงโซ่อุปทานของแร่ธาตุ
ที่มีความสำคัญในระดับโลกและการส่งเสริมการลงทุน

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ)

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ รองนายกรัฐมนตรี (นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ) รักษาการแทนนายกรัฐมนตรีรายงาน ว่า เนื่องจากนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาได้กำหนดการหารือทวิภาคีร่วมกันในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๗ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย และสหรัฐอเมริกาได้เสนอให้มีการลงนามร่วมกันในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาความหลากหลายของห่วงโซ่อุปทานของแร่ธาตุที่มีความสำคัญในระดับโลก และการส่งเสริมการลงทุน ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๗ ดังกล่าว ซึ่งบันทึกความเข้าใจจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม จึงได้จัดการประชุมคณะรัฐมนตรีขึ้นเป็นกรณีเร่งด่วน ในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ ร่วมกับรองนายกรัฐมนตรี (นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ) รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชาติ ชมกลิ่น) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว โดยถือเป็นการประชุมคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งผู้เข้าร่วมการประชุมมีความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

๑. รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แสดงความห่วงใยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผลผลิตทางการเกษตรของไทยที่ส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ให้ความเห็นว่า หากสามารถนำร่างบันทึกความเข้าใจไปใช้ในการขอให้สหรัฐอเมริกาปรับปรุง Agreement of Reciprocal Trade ในทางเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยมากขึ้นได้ ก็อาจลงนามได้

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งหมายจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการลงนามจะเป็นการสร้างสัมพันธ์มิตรที่ดีกับสหรัฐอเมริกา

๔. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ กำหนดชัดเจนว่า มิได้มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบภายในของแต่ละประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบหลักการร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาความหลากหลายของห่วงโซ่อุปทานของแร่ธาตุที่มีความสำคัญในระดับโลกและการส่งเสริมการลงทุนตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้ปรับปรุงถ้อยคำตามที่กระทรวงการต่างประเทศและเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การจัดทำหนังสือสัญญาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ)

๒. อนุมัติให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจตัดสินใจว่าจะลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ หรือไม่ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ในการประชุมและประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ

ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติรับทราบตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ) รักษาการแทนนายกรัฐมนตรีรายงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (จิรัฐสรพร), ๑๕๒๒ (วัลภา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th